डाक्नेश्वरीनगरपालिका

"माछा क्लस्टर विकास कोषसंचालन कार्यविधि-२०७७"

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

डाक्नेश्वरी कार्यपालिकाको कार्यालय

प्रदेश नं. २,सप्तरी

डाक्नेश्वरी कार्यपालिकाको बैठक मिति २०७७।११।२० को निर्णयानुसार स्वीकृत

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

माछा क्लस्टर विकास कोष संचालन कार्यविधि २०७७

प्रस्तावना

डाक्नेश्वरी नगरपालिका क्षेत्रमा माछा उत्पादक किसान, व्यापारी तथा अन्य माछाकर्मीहरुको अवस्था सुधारकालागि नगरपालिकाले माछा क्लस्टर विकास कोष खडा गरी प्रभावकारी रुपमा परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा व्यवस्था भएको एकल अधिकार तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३, दफा ११ को उप दफा(२) को नं. (६) बमोजिम एवम् स्थानीय सरकार संचालन ऐन२०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी डाक्नेश्वरी नगरपालिकाले **"माछा क्लस्टर विकास कोष संचालनकार्यविधि, २०७७"**तर्जुमा गरी मिति २०७७।१०।२० को कार्यपालिकाको बैठकको निर्णयबाट स्वीकृत गरी लागु गरिएको छ।

परिच्छेद– १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

१.१ यस कार्यविधिको नाम "माछा क्लस्टर विकास कोष संचालन कार्यविधि-२०७७" रहेको छ।

१.२ यो कार्यविधि कार्यपालिका बैठकले स्वीकृत गरेको मिति बाटतुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

१.३ यो कार्यविधि **डाक्नेश्वरी नगरपालिका** कोकार्यक्षेत्रभित्र लागु हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:–

क. "अध्यक्ष" भन्नाले माछा क्लस्टर विकास समितिका अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

ख. "संयोजक" भन्नाले माछा क्लस्टर विकासका लागि गठित अनुगमन तथा योजना तर्जमा उप समिति र वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समितिका संयोजकलाई सम्झनु पर्दछ।

ग. "आयोजना" भन्नाले **डाक्नेश्वरी नगरपालिका** वा सो अन्तर्गतको वडाबाट पूर्ण वा आंशिक लागत साझेदारीमा सञ्चालित योजना वा कार्यक्रम वा आयोजना वा परियोजनालाई सम्झनु पर्छ। र यसले **डाक्नेश्वरी नगरपालिका** कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको गैर नाफामूलक संस्था वा अन्य सामुदायिक संस्था समेतलाई जनाउनेछ।

घ. "उत्पादक किसान" भन्नाले माछा पालन वा कारोवारबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने यस **डाक्नेश्वरी नगरपालिका** क्षेत्र भित्रका व्यक्तिलाई जनाउँछ।

ङ. "समिति" भन्नाले यस कार्यविधिमा तोके वमोजिमको प्रतिनिधिहरु मध्येबाट गठन गरेको माछा क्लस्टर विकास समितिलाई सम्झनु पर्दछ।

च. "उप समिति" भन्नाले यस कार्यविधिमा तोके बमोजिमको माछा उत्पादक किसान रसम्बद्ध सरोकारवालाहरुको प्रतिनिधि मध्येबाट गठन गरेको माछा क्लस्टर अनुगमन तथा योजना तर्जुमा उप समिति र वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थाप उप समितिलाई सम्झनु पर्दछ।

छ. "कार्यालय" भन्नाले नगरकार्यपालिकाको कार्यालयलाई बुझाउँछ।

ज. "कार्यपालिका" भन्नाले नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

झ. "प्रयोगशाला" भन्नाले माछा उत्पादकहरुबाट संकलितपानी/माटोको नमूना र माछाको रोग परीक्षण गर्ने मेशिनरी तथा उपकरण जडित परीक्षण केन्द्रलाई सम्झनु पर्दछ।

ञ. "पदाधिकारी" भन्नाले माछा क्लस्टर विकास समिति तथा उप समितिका संयोजक रसदस्य सचिवलाई सम्झनु पर्दछ।

ट. "वडा" भन्नाले नगरपालिका भित्रका वडालाई सम्झनु पर्दछ।

ठ. "वडा अध्यक्ष" भन्नाले नगरपालिकाको वडाको लागिनिर्वाचित वडाअध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ।

ड. "सदस्य"भन्नाले माछा क्लस्टर विकास समिति तथा उप समितिका सदस्यलाई जनाउनेछ र सो शब्दले समिति, उप समितिका पदाधिकारीलाई समेत जनाउनेछ।

ढ. "माछा क्लस्टर" भन्नाले माछा किसानहरु माछा पालन कार्यमा संलग्न रहेको वा पालनको सम्भावना रहेका माछा क्षेत्रलाई सम्झनु पर्छ।

ण. "लाभग्राही" भन्नाले नगरपालिका क्षेत्र भित्र सक्रियरुपले माछा पालन वा माछा क्षेत्र सम्बद्ध क्रियाकलापहरुमा संलग्न रहेको व्यक्ति जो नगरपालिकाले निर्दिष्ट गरेको मापदण्ड भित्र रहि कार्य गर्दछ भन्ने सम्झनु पर्छ। अन्य जे सुकै भए पनि पालिकाको दर्ता प्रक्रिया पुरा गरेर क्लस्टर विकास कोषमा वित्तीययोगदान पुर्याएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ।

त. "बि२बिबैठक" भन्नाले माछा उत्पादकसमूह र माछा व्यापारी विच व्यवसायिक सम्बन्ध जोड्ने प्रयास स्वरुप गरिने दुई पक्षिय अन्तर्क्रिया बैठकलाई सम्झनु पर्छ।

थ. "बि२एस बैठक" भन्नाले माछाकर्मी र बैक तथा वित्तीय संस्था वा प्राविधिक सेवा प्रदायक विच सम्बन्ध जोड्ने प्रयास स्वरुप गरिने दुईपक्षिय अन्तर्क्रिया बैठकलाई सम्झनु पर्छ।

द. "पालिका" भन्नालेडाक्नेश्वरी नगरपालिकाको कार्यालय र यसको सम्पूर्ण कार्यक्षेत्र लाई सम्झनु पर्छ।

ध. "माछाकर्मी" भन्नालेडाक्नेश्वरी नगरपालिका क्षेत्रमा माछा उत्पादन, माछा खरिदविक्री, भुरा उत्पादन तथा विक्री वितरण, माछा संकलनर माछा प्राविधिकहरु लाई सम्झनु पर्छ।

३. कार्यविधिको पालना गर्नुपर्ने:

३.१नगरपालिका क्षेत्र भित्र माछा क्लस्टर विकासको लागि गठितसमितले पूर्णरुपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नु पर्नेछ।

३.२यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र माछा उत्पादन तथा विक्री वितरण कार्यमा संलग्न किसान, भुरा उत्पादक, माछा व्यापारी तथा माछा क्षेत्रमा प्राविधिक सेवा प्रदायकहरुले पूर्णरुपमा यो कार्यविधिको पालना गर्नुपर्नेछ।

४. कोषको स्थापना र उद्देश्य

४.१ माछा क्लस्टर विकास कोष

माछा क्लस्टर विकास कोष यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र माछा उत्पादन तथा विक्री वितरण कार्यमा संलग्न किसान, भुरा उत्पादक, माछा व्यापारी तथा माछा क्षेत्रमा प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने लगायत माछा संम्वद्ध सबै सरोकारवालाहरुको विकास तथा समृद्धिका लागि उपयोगमा आउने र लक्षित वर्गहरु द्वारा नै संरक्षण, संवर्धन, परिचालनएवम् व्यवस्थापन हुने कोष हो। पालिका क्षेत्रभित्र माछाको उत्पादकत्व वृद्धि एवम् बजार सम्वन्ध सुनिश्चित गरि माछा संम्वद्ध सबै सरोकारवालाहरुको स्थितीमा समाजिक तथा आर्थिक सुधारका लागि चौतर्फीरुपमा सहयोग संयन्त्र स्थापित गर्न पालिका भित्र यो कोष खडा गरिएको छ।

४.२ कोषको स्थापना:

यस नगरपालिका अन्तर्गत दर्ता भइ परिचालन भएका माछा उत्पादक समूह सदस्य /माछाकर्मीहरु द्वारा संकलित माछा क्लस्टर विकास शुल्क, माछा निकासी शुल्क, संघिय/प्रदेश सरकार र अन्यदातृ निकायहरुबाट समय समयमा प्राप्त हुने रकम तथा नगरपालिका भित्र माछा क्लस्टर विकासका लागि कार्य गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु बाट प्राप्त हुने अनुदानको अंश एंवम डाक्नेश्वरी नगरपालिका स्वंमको स्वामित्वमारहेका सम्पूर्ण पोखरीहरुको ठेक्का वा भाडा बाट संकलनहुने **कूल आयको २५ प्रतिशतरकम र नगरपालिका बाट प्राप्त** अन्यरकमबाट कोषको स्थापना हुनेछ।

४.३ कोषको उद्देश्य;

कोषको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन:

क. नगरपालिका क्षेत्र भित्र माछा उत्पादन तथा विक्री वितरण कार्यमा संलग्न उत्पादक किसान, व्यापारी तथा सेवा प्रदायकहरु लाई एउटा मञ्चमा ल्याई समग्र क्षेत्रलाई माछा उत्पादन क्लस्टरको रुपमा विकास गर्ने।

ख. माछा तथा भुरा उत्पादनमा संलग्न किसान तथा हैचरी सञ्चालकहरुको उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नकोलागि नयाँ प्रविधिको विकास, सुलभ सिंचाई सुविधा तथा स्तरीय माछा भुरा उत्पादन तथा माछा विक्री वितरणमा सहजीकरण गर्ने ।

ग. प्राकृतिक विपद/बाहिरी वा मानविय कारणहरु जस्तै जंगली जनावर तथा चराहरुको आक्रमण, भारी वर्षा तथा बाढी, पोखरीमा विषादी हाली माछा नष्ट गरिदीनु, माछा पोखरीमा विद्युत छोड्नु, माछा चोरी एवम् विभिन्न महामारीका कारण माछा सरोकारवालहरुको कारोवारमा परेका असरलाई न्युनीकरण गर्ने ।

घ. माछा संम्वद्ध सबै सरोंकारवालाहरुलाई वित्तीय तथा प्राविधिक सेवमा सुलभ पहुँच वृद्धि गर्ने ।

ङ. माछा उत्पादक किसानहरुकोवित्तीयशाक्षरता तथा व्यावसायिक ज्ञानको अभिवृद्धि गर्ने ।

च. माछाकर्मीहरुको क्षमता विकास गरि नगरपालिका क्षेत्रलाई माछा हबकोरुपमा विकास गर्ने ।

५. कार्यविधिको उद्देश्य:

यस कार्यविधिको उदेश्य देहाय बमोजिम रहेका छन:

क. माछाकार्यान्वयनमा संलग्न पक्षहरुलाई कोषका रकम बाटसंचालन हुने कार्यहरुको छनौट, कार्यान्वयन र प्रशासनका सम्बन्धमा व्यावहारिकरुपमा मार्गदर्शन प्रदान गर्नु ।

ख. यस कोषबाट सहयोग प्राप्त गर्न योग्य माछा संम्बद्ध सरोकारवालाहरुको छनौटका लागि निर्देशक सिद्धान्त, प्रक्रिया, योग्यता तथा मूल्याँकनको मापदण्ड प्रदान गर्नु।

ग. यस पालिका क्षेत्रमा माछा विकासका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयनका लागि नगरपालिका सहितका सरोकारवालाहरु र कार्यान्वयन साझेदारहरुको बुझाइ क्षमता अभिवृद्धि गर्नु ।

घ. वार्षिकरुपमा संचालन गरिने क्रियाकलापहरुको योजना तर्जुमा, कार्यानवयन, सुपरिवेक्षण र अनुगमनमा पालिका तथा माछा क्लस्टर विकास समितिका पदाधिकारीहरुलाई सहयोग र मार्गदर्शन प्रदान गर्नु ।

६. कोष परिचालनको सीमा:

६.१ कोषको परिचालन पालिकाको स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा माछा क्लस्टर विकासका लागि तोकिएको कार्यक्रम र विनियोजित बजेट अनुसार हुनेछ ।तरअगामि वर्षका लागि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्दा बहुसरोकारवाला गोष्ठीले अनुमोदन गर्नु पर्नेछ ।

६.२ दफा ४.३ को उप दफा "ग" अनुसारको क्षतिन्युनीकरणका लागि क्लस्टर भित्र जोखिममा रहेकापोखरी वा माछा बिमाको प्रवर्द्धनगर्नेछ।

६.३ माछा संम्वद्ध सबै सरोकारवालाहरुलाई सेवमा सुलभ पहुँच वृद्धि गर्नको लागि कोषको रकम बाटक्लस्टर परिचालकको सेवा करार गरि परिचालन गर्नेछ ।

६.४ कोष परिचालन गर्दानगरपालिकाले तोके अनुसारको बजेट कार्यान्वयन कार्यविधि अनुसार हुनेछ तर कोषमा कुनै दात्रृ निकायबाटयोगदान हुने भएमा योगदान गरिएको रकम दात्रृ निकायले तोके अनुसार परिचालन हुनेछ ।

७. कोषबाट लाभ लिन योग्य लाभग्राहीहरु:

क. कम्तिमा ८ महिना अगाडि देखि नियमितरुपले कोषमा"क्लस्टर विकास शुल्क प्रति किलो **रु.२।५०(अक्षरुपिदुई रुपैयाँ पचास पैसा)**" जम्मा गरिरहेका यस नगरपालिका क्षेत्रका माछा उत्पादक किसान समूहका सदस्यहरु ।

ख. कम्तिमा १२ महिना अगाडि देखि नियमितरुपलेकोषमा "भुरा विक्री वापतको शुल्क कूल **विक्रीको १ प्रतिशत** जम्मा गरि रहेका नगरपालिका भित्रका भुरा उत्पादक वा हैचरी सञ्चालकहरु ।

ग. पालिका भित्र वा बाहिरका माछा संकलक/ विक्री वितरण गरीरहेको खुद्रा, थोक तथा संकलक व्यापारीहरु जसलेकम्तिमा १२ महिना अगाडि देखि नियमितरुपलेकोषमा "माछा विक्री/निकासी वापतको शुल्क प्रति किलो **रु.१।५०(अक्षरुपिएक रुपैयाँ पचास पैसा)**"जम्मा गरिरहेकाव्यक्ति वा फर्म ।

घ. नगरपालिकामासूचीकृत मछुवार/मलाहसमूहका सदस्य वा माछा मार्ने सेवा प्रदान गर्नेव्यक्तिहरु ।र

ङ. नगरपालिकामासूचीकृत माछा प्राविधिक वा प्राविधिक समूहका सदस्यहरु ।

८. देहायका क्षेत्रहरुमा कोषको रकम परिचालन गर्न सकिनेछ:

कोषको रकम परिचालन गर्नका लागि अनुसूची-१ अनुसारको निर्देशन पालना गरीदेहायका क्षेत्रहरुमा रकम विनियोजन गरी सदुपयोगगर्ने सकिनेछ ।

क. माछा उत्पादकहरुको लागि नियमित प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउनका लागि प्राविधिक परिचालन, पानी तथा माटोको अवस्था चेक जाँच गर्ने परीक्षण किटखरिद तथा प्रयोगशाला निर्माण ।

ख. माछाको उत्पादकत्व वृद्धिका लागि आधुनिक प्रविधि, मेशिन उपकरणतथा सिंचाइ सम्वद्ध बोरिङ, इनार तथा नाला वा कुलो निर्माण, आधुनिक उत्पादन प्रविधि (वायोफल्क,आर.ए.एस वा अन्य)परीक्षणतथा प्रदर्शन ।

ग. माछा संकलन गर्ने प्रविधि जस्तै कैरेट, जाल, पानीमा पस्ने सुट एवम् जुत्ता आदी ।

घ. जिउँदो वा फ्रेस माछा संकलन केन्द्र,जिउँदो माछा ढुवानिका साधन,माछा विक्री गर्ने आधुनिक विक्री कक्षहरुको निर्माण वा माछा विक्री गर्ने घुमन्तेविक्री कक्ष ।

ङ. स्तरीय भुरा उत्पादनका लागि आधुनिक हैचरी निर्माण वा हैचरी आधुनिकिकरण ।

च. बजार सम्बन्ध विकासका लागि व्यवसय र व्यवसाय सम्बन्ध विकास बैठक(बि२बि / बि२एस), माछा सम्बद्ध बहु सरोकारवालाहरुको गोष्ठी, उत्पादकत्व वृद्धिका लागि प्राविधिक तालिम, अध्ययन अबलोकन भ्रमण, क्लस्टर सर्वेक्षण तथा प्रतिवेदन तयारी, माछा मेला महोत्सव संचालन एवम् सहभागी ।

छ. स्तरीय दाना उत्पादनका लागि सहकार्य।

ज. माछा उत्पादकहरुमा दैवि प्रकोप वा वाह्य पक्षबाट हुने क्षतिन्युनीकरणका लागि गरिने प्रयास वा राहत ।

झ. नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको जिर्ण पोखरीहरुको जिर्णोधार गर्न सक्नेछ तर यसरी कोषको रकमबाट जिर्णोधार गरिएको पोखरीबाट हुने कूल **आयको ५० प्रतिशत** नियमितरुपमा कोषमा जम्मा गर्ने प्रतिवद्धता सहितको कागजात बहुसरोकारवाला गोष्ठीमा नगरपालिकाले कार्य गर्नु पुर्व पेश गर्नु पर्ने हुन्छ ।

परिच्छेद–२

माछा क्लस्टर विकास समिति तथा उप समितिको गठन र सञ्चालन

९. समिति तथा उप समितिको गठन

९.१ माछा क्लस्टर विकास समिति गठन:

माछा क्लस्टर विकासकोष संचालनका लागिडाक्नेश्वरी नगरपालिकाको कार्यपालिकाले ५ (पाँच) सदस्यसहितको माछा क्लस्टर विकास समितिगठन गर्नेछ ।

क) अध्यक्ष :-पालिकाको मेयर/ उप मेयर
ख) सदस्य :-माछा किसान बढीउपलब्धरहेको वडाका वडा अध्यक्ष
ग) सदस्य :-माछा किसान बढीउपलब्धरहेको वडाका वडा अध्यक्ष
घ) सदस्य :-माछा किसान बढीउपलब्धरहेको वडाका वडा अध्यक्ष
ङ) सदस्यसचिव :-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

९.२ समिति गठन तथा बैठक सम्वन्धी अन्य व्यवस्थाहरु :

क. समितिको कुनै सदस्य वा पदाधिकारीको पद अवधि समाप्त भएमा वा राजिनामा दिएमा वा मृत्यु भएमा पालिकाले तोके बमोजिम सदस्य वा पदाधिकारीनियुक्ति हुनेछ ।

ख. बढीमा १२० दिनको अन्तरालमा समितिको बैठक बस्नु पर्ने हुन्छ तर कामकाजको प्रमावकारिताको आधारमा आवश्यकता अनुसार सो भन्दा कम दिनको अन्तरालमापनि बैठक बस्न सक्नेछ ।

९.३ माछा क्लस्टर विकास समितिको काम, कर्तब्य र अधिकार:माछा क्लस्टर विकास समितिको काम कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. उत्पादक किसान, व्यापारी तथा सेवा प्रदायकहरु लाई एउटै मञ्चमा ल्याउने वातावरण तयार गर्ने ।

ख. क्लस्टर विकासका लागि अनुगमन तथा योजना तर्जुमा र वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समितिहरुको गठन गर्ने ।

ग. माछा क्लस्टर विकासकोषसंचालन कार्यविधि, आवश्यकतातथा पालिका कार्यकारिणी समितिबाट अनुमोदनमा सहजीकरण।

घ. क्लस्टर विकासका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा बजेट पालिका कार्यकारिणी समितिबाट अनुमोदनमा सहजीकरण ।

ङ. क्लस्टर विकासका क्रियाकलापहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकण गर्ने ।

च. उप समितिहरुलाई आवश्यक निर्देशन प्रदान गर्ने ।

छ. नगरपालिका भित्र माछा क्षेत्रका विकासका लागि समयानुकूलश्रोत व्यवस्थापन तथामाछा क्लस्टर विकास कोषकोसंरक्षण एवम् परिचालन गर्ने ।

ज. पालिका भित्र संचालित क्लस्टर विकासका कार्यक्रमहरुलाई एक द्वार प्रणालिमा ल्याउने ।

झ. माछा क्लस्टर विकास सम्वन्धीसंघिय/प्रदेश स्तरीय समिति तथा मञ्चहरुमा सहभागी हुने ।

९.४ माछा क्लस्टरअनुगमन तथा योजना तर्जुमा उपसमिति गठनः

माछा क्लस्टर विकास समितिले तल उल्लेख भए बमोजिमका तीन सदस्य माछा क्लस्टर अनुगमन तथा योजना तर्जुमा उप समिति गठन गर्नेछ ।

क. संयोजक :- माछा माछा क्लस्टर विकास समिति बाटसिफारिस एक जाना

ख. सदस्य :- माछा किसानहरुको प्रतिनिधि(माछा सम्वद्ध बहु सरोकार गोष्ठीले छनौटगर्नेछ)

ग. सदस्य सचिब :- पशु/कृषि शाखा

९.५ माछा क्लस्टरअनुगमन तथा योजना तर्जुमा उपसमितिको काम, कर्तब्य र अधिकारः माछा क्लस्टरअनुगमन तथा योजना तर्जुमा उपसमितिको काम कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. माछा विकासका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयनका लागि नगरपालिका सहितका सरोकारवालाहरु र कार्यान्वयन साझेदारहरुको बुझाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

ख. माछाका विकासका लागि कोषबाटसंचालन गरिने क्रियाकलापहरुको योजना तर्जुमा, कार्यान्निवयन, सुपरिवेक्षण र अनुगमनमा पालिका पदाधिकारीहरुलाई सहयोग र समर्थन प्रदान गर्न ।

ग. माछा क्षेत्रका सुचना संकलन, अनुसन्धान, प्रतिवेदन अध्यावधि, प्रकाशन र पृष्ठपोषण गर्ने ।

घ. माछा क्लस्टर विकास समिति,वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समिति र उत्पादक विच सेतुको भूमिका निर्वाह गर्ने ।

ङ. सेवा प्रवाहमा सुधारका लागि आवश्यक मानविय श्रोतको व्यवस्थापन तथा परिचालन गर्ने ।

च. आवश्यकता अनुसार वि२विबैठक रमाछा क्लस्टर स्तरीय बहुसरोकार गोष्ठी संचालन गर्ने ।

छ. कोष परिचालन सम्बन्धि आय र व्ययको विस्तृत प्रतिवेदन बहुसरोकार गोष्ठीमा पेश गर्ने । साथै सोही गोष्ठीबाटबजेट तथा कार्यक्रम अनुमोदन गराउने ।

९.६ वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उपसमिति गठनः

माछा क्लस्टर विकास समितिले तल उल्लेख भए बमोजिमका ७ सदस्य वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समिति गठन गर्नेछ ।

क. संयोजक :- माछा क्लस्टर विकास समितिबाटसिफारिस एक जाना

ख. सदस्य :- माछा किसानहरुको प्रतिनिधि तिन जना(माछा सम्वद्ध बहु सरोकार गोष्ठीले छनौट गर्नेछ)

ग. सदस्य :- माछा व्यापारीहरुको प्रतिनिधि एक जना(माछा सम्वद्ध बहु सरोकार गोष्ठीले छनौटगर्नेछ)

घ. सदस्य :- भुरा उत्पादकहरुको प्रतिनिधि[illegible] उपलब्ध नभएमा पालिका स्तरीय माछा सम्वद्ध बहु सरोकार गोष्ठीले छनौट गरेको सेवा प्रदायक (वा कृषक)

ङ. सदस्य सचिब :- माछा क्लस्टर विकास समितिले तोकेको कर्मचारी एक जना

९.७वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उपसमितिको काम, कर्तब्य र अधिकारः वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उपसमितिको काम कर्तब्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. माछा उत्पादन तथा विक्री वितरण कार्यमा संलग्न उत्पादक किसान, व्यापारी तथा सेवा प्रदायकहरु लाई संगठित गर्ने ।

ख. पालिका भित्रका माछाकर्मीहरुलाई नगरपालिकाको कार्यालयमा सूचीकृत गर्ने/गराउने ।

ग. उत्पादक समूहहरु लाई परिचालन गरी सामूहिक खरिद तथा विक्रीका अभ्यासहरुलाई प्रवर्धन गर्ने ।

घ. माछा सरोकारवालाहरुलाई परिचालन गरि क्लस्टर विकासका लागि श्रोत व्यवस्थापन गर्न तोकिएको शुल्क संकलनमा सहजीकरण गर्ने ।

ङ. उत्पादक, व्यापारी, सेवा प्रदायक, क्लस्टर विकास समिति र नगरपालिका विच समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने

च. स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम संचालनमा सहजीकरण गर्ने/गराउने ।

छ. प्राकृतिक बिपत्ति/बाहिरी वा मानविय कारणहरुबाट माछा सरोकारवालहरुको कारोवारमा परेका असरलाई न्युनीकरण गर्नका लागि पोखरी वा माछा बिमा गर्ने/गराउने।

ज. माछा संम्वद्ध सबै सरोकारवालाहरुलाई वित्तीय तथा प्राविधिक सेवमा सुलभ पहुँच वृद्धि गर्ने ।

झ. माछा व्यवसायलाई प्रतिस्पर्धी बनाई स्वच्छ तथा स्वस्थ माछाको उत्पादनलाई बढावा दिन ।

ञ. माछाको विक्री प्रवर्धनका लागि आधुनिक बजार व्यवस्थापनमा सहजीकरण गर्ने ।

ट. नगरपालिकालाई माछामा आत्मनिर्भर बनाई अनुसन्धान केन्द्रकारुपमा विकसित गरी माछा सम्वद्ध पर्यटन प्रवर्धन गर्ने ।

ठ. कोषबाट रकम मागका लागि माछा उत्पादक समूहतथा माछा व्यापारीहरुबाट पेश भई आएको प्रस्तावहरुको मुल्यांकण माछा क्लस्टर विकास समितिले तोके अनुसारको खाकामा गर्ने ।

ड. योग्य प्रस्तावहरुलाई कोषबाट अनुदानका लागि माछा क्लस्टर विकास समितिलाई अन्तिम निर्णयका लागि सिफारिसगर्ने ।

ढ. माछाका विकासका लागि आबश्यक क्रियाकलापहरुको सूचीकरण गर्ने ।

ण. माछाकर्मीहरुबाट प्राप्त श्रोतहरुको समुचित प्रयोग र पारदर्शिताको सुनिश्चित गर्ने ।

त. योजना तर्जुमा, कार्यान्विवयन, सुपरिवेक्षण र अनुगमनमा सहयोग र समर्थन प्रदान गर्न ।

९.८ उप समितिका सदस्यको योग्यता:

माछा क्लस्टर अनुगमन तथा योजना तर्जुमा र वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समितिका सदस्यको योग्यता पालिकाले ठहराए बमोजिम हुनेछ ।

९.९ समिति/उप समिति गठनसम्वन्धी अन्य व्यवस्थाहरु :

क. वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समिति ७ भन्दा बढी सदस्य सहितको गठन गर्नु परेको खण्डमा उत्पादक किसान समूहहरुको प्रतिनिधिहरुबाट मात्र थप गर्न सकिनेछ तर उप समितिको कूल पदाधिकारी संख्या विजोर हुनु पर्नेछ ।

ख. सदस्य विस्तार गर्दा पालिका भरिका माछा उत्पादक समूहको प्रतिनिधित्व लाई सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ ।

ग. उपसमितिहरु गठन गर्दा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्वन गर्नु पर्ने छ । समितिको पदाधिकारी मध्ये कम्तिमा तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिला सदस्य हुनु पर्नेछ ।

घ. वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समितिको कार्यकाल बढीमा दुई बर्षको हुनेछ र नयाँ सदस्य सहितको उप समिति माछा सम्बद्ध बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठीबाट चयन गर्नु पर्नेछ ।

ङ. यदि कुनै कारण बस नयाँ समिति चयन हुन सकेन भने माछा क्लस्टर विकास समितिले तोके अनुसार हुनेछ ।

च. अन्य जे सुकै भएता पनि उप समिति गठन, विघटन र पुनर्गठन गर्ने अधिकार माछा कलस्ट विकास समिति अन्तर्गत रहनेछ ।

छ. कार्य अवधिको विचमा कुनै कारण बस उप समितिकोसदस्य परिवर्तन गर्न परेमा क्लस्टर विकास समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

ज. सबै भन्दा बढी माछा किसान रहेको वडा अध्यक्ष समितिको स्थाई सदस्य रहनेछवाँकी दुई जना सदस्य वडा अध्यक्षहरु प्रत्येक दुई वर्षमा फेरवदल गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद – ३
कार्यान्वयन तथा ब्यवस्थापन

१०. माछा उत्पादक किसान समूह गठन

माछाक्लस्टर विकासका लागि पालिका भित्र छरिएर रहेका उत्पादक किसानहरुलाई एकिकृत गर्नका लागि माछा उत्पादक किसानहरुको समूह गठन गरी परिचालन गर्नु पर्छ,जुन माछा क्लस्टर विकास समितिको मुख्य लाभग्राहीहुनेछ । यसरी समूह गठन गरीसके पछी **अनुसुची-२** अनुसारको सुचना संकलन गर्ने । साथै गठितसमूहहरुको सुचना वार्षिकरुपमा अध्यावधि गर्ने ।

१०.१ उत्पादकसमूहसंरचना, गठन तथा नवीकरणः-

क. बढीमा २५ जना किसानहरु सम्मिलित भएको एउट समूह गठन गर्नु पर्छ ।

ख. समूहमा ३३ प्रतिशत महिलाको प्रतिनिधित्व अनिवार्य हुनु पर्छ ।

ग. समूह गठन गर्दा एक जना अध्यक्ष, एक जना सचिव वाँकीसबै सदस्य रहने गरी व्यवस्था हुनु पर्छ ।

घ. समूह सदस्यहरुको चयन गर्दा सम्भव भए एकै क्षेत्र (पकेट) मा पोखरी वा माछा पालन गरिरहेको घरपरिवारहरुलाई समेटिनु पर्छ ।

ङ. एक संगोल घरपरिवारबाट एक जना मात्र सदस्य हुनु पर्छ ।

च. समूह गठन भए पश्चात छुटै छाप बनाइ समूहलाई पालिकामा दर्ता गराउनु पर्छ ।

छ. माछा उत्पादक किसान समूहको अध्यक्ष र सचिबको सामूहिक हस्ताक्षर सहितको कुनै एक बैंकमा खाता संचालन गर्नु पर्छ ।

ज. प्रत्येक आर्थिक बर्षको अन्तमा समूहको लेखा परीक्षण गराई पालिकामा नवीकरण गर्नु पर्छ ।

१०.२ समूह गठनको उदेश्यः-

क. माछा क्लस्टर विकासमा टेवा पुर्याउनका लागि पालिका स्तरमा गठन हुने उप समितिहरुमा प्रतिनिधित्व गर्नु ।

ख. माछा उत्पादक किसानहरुको समस्याहरु जस्तै न्युन उत्पादकत्व, प्रविधिक सेवाको अभाव,वित्तीय पहुँचको अभाव, बजार पहुँचमा कमी, माछा संकलन को समस्या, प्राविधिक ज्ञानकोकमी आदि पक्षहरुलाई पालिका समक्ष पुर्याउनु ।

ग. माछा उत्पादनका लागि स्तरीयभुरा, दाना एवम मल खाधहरुको सामूहिकखरिदबाट सुलभ दरमा अन्य सामग्री उपलब्ध गराउनु ।

घ. उत्पादित माछाको सामूहिकविक्रीका अभ्यास लाई प्रोत्साहनगरी किसानलाई उचित विक्रीमूल्य प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गर्नु ।

ङ. स्थानीय तहमा माछा उत्पादक किसानहरुको बलियो उपस्थिति को अवस्था सिर्जना गर्नु ।

च. "**माछा क्षेत्रको विकास माछाले मानें"** वातावरण तयार गर्नु तथा माछा क्लस्टरविकासका लागि लागत साझेदारीको अवसर निर्माण गर्नु ।

छ. समूह सदस्यहरुले गरेका माछा उत्पादन, उत्पादन लागत, माछा विक्री, उत्पादन सामग्रि खरिद, प्राविधिक सेवा खरिद तथा ऋण परिचालनको तथ्याङ्क संकलनमा सहजीकरण गर्नु ।

ज. मासिकरुपमा बैठक बसी संकलन गरिएका क्लस्टर विकास शुल्क, माछा विक्री /निकासीशुल्कसंकलन गरी क्लस्टर विकास कोषमा जम्मा गर्नु ।

झ. माछा क्लस्टर विकास समिति मार्फतपालिका तथा माछा विकासका लागि पालिका क्षेत्रमा संचालित विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसंग माछा विकासका लागि सहकार्य गर्नु ।

ञ. माछा सम्वद्ध बहुसरोकारवाला गोष्ठीमा सहभागी हुन वा आफ्नो क्षेत्र वा पकेटका प्रतिनिधि पठाउनु ।

११. खुद्रा तथा थोक व्यापारी, संकलक तथा सेवा प्रदायक सूचीकरण

माछाउत्पादक किसान समूहहरुको सहयोगमा खुद्रा तथा थोक व्यापारी, संकलक तथा सेवा प्रदायकहरुको सूचीकरण गर्ने ।

क. माछा उत्पादक समूहको बैठक बाट थोक तथा खुद्रा व्यापारीहरुको सूची तयार गर्ने ।

ख. सूचीकृत माछा व्यापारीहरु, माछा संकलक तथा माछा क्षेत्रमा प्राविधिक सेवा प्रदायकहरुको अलग अलग भेला गर्ने । भेलाको व्यवस्थापन कुनै प्रवर्धक संस्थाबाट गर्नका लागिसमितिले अनुरोध गर्ने । यदि प्रवर्धक संस्था नभएको खण्डमा माछा समूहहरुको अनुरोधमा पालिकाबाट गर्ने ।

ग. भेलामा माछा क्लस्टर विकास समिति संचालनका प्रक्रिया तथा माछा क्षेत्रबाटसंकलनहुनेशुल्कको व्यवस्थापन र त्यसको सदुपयोगिताको वारेमा जानकारी प्रदान गर्ने ।

घ. सूचीकृत हुन इच्छुक माछा व्यापारीहरु, संकलक तथा प्राविधिक सेवा प्रदायकहरुलाई यस कार्यविधिको **अनुसुची-३** अनुसारको फारम उपलब्ध गराइ सूचीकरणका लागि आवेदन गर्न अभिप्रेरित गर्ने ।

ङ. सूचीकृत मध्येका उपयुक्त माछा व्यापारीहरु, संकलक/मछुवार तथा प्राविधिक सेवा प्रदायकलाई बहुसरोकारवाला गोष्ठीएवम् वि२वि बैठकका लागि प्रतिनिधिकोरुपमा आमन्त्रित गर्ने ।

च. यदि माछा व्यापारीहरु, संकलक/मछुवार तथा प्राविधिक सेवा प्रदायक पालिका वाहिरका भए उप समिति सदस्यका लागि योग्य हुने छैन तर बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठीमा प्रतिनिधित्व गर्न पाउनेछ ।

१२. माछा भुरा उत्पादकको सूचीकरण

नगरपालिका भित्रकाभुरा उत्पादकहरुलाई दफा ११ अनुसार नै सूचीकरण गर्ने । सूचीकरणका लागि **अनुसुची-४** अनुसारको सुचना संकलन गर्ने । यदि पालिका क्षेत्रमा पाँच भन्दा बढी भुरा उत्पादक एवम् वितरक भए उपलब्ध संख्यामा दफा १० अनुसारको भुरा उत्पादक समूह गठन गर्ने । गठितसमूहबाट बहुसरोकारवाला गोष्ठीमा सहभागीता गराउने र माछा क्लस्टर विकास समितिमा तोके अनुसारको स्थान दिने । यदि पाँच भन्दा कम संख्यामा भुरा उत्पादक भए समूह गठन गर्नु पर्दैन तर सबै भुरा उत्पादकलाई बहु सरोकारवाला गोष्ठीमा आमन्त्रित गर्ने। यदि सूचीकरण पश्चात भुरा उत्पादकहरु पालिका क्षेत्र बाहिरको मात्र भए समितिको पदाधिकारी वन्नका लागि अयोग्य ठहरीनेछ ।

१३. शुल्क निर्धारण तथाअध्यावधिको प्रक्रिया:

चरण-१, समितिको बैठकबाट माछा सम्बद्ध विभिन्न क्रियाकलापहरुमा शुल्क निर्धारण वा अध्यावधिसम्वन्धी प्रस्ताव पेश भइ सो उपर समितिले क्लस्टर विकास शुल्क निर्धारण वा अध्यावधि गर्ने निर्णय गर्नु पर्छ । यसरी निर्णय गर्दा शुल्क निर्धारण वा अध्यावधि गर्नुको उचित कारण उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

चरण-२, उचित कारण सहितको निर्णय लाई पालिका प्रमुख समक्ष पेश गर्ने र पालिका प्रमुखको निर्देशन शुल्क निर्धारण वा अध्यावधिको पक्षमा भए तलको चरणहरुमा जानु पर्नेछ। अन्यथा भए यो प्रकृयालाई यहि पूर्णविराम लग्नेछ।

चरण-३, माछा उत्पादक किसानसमूहहरुको प्रतिनिधि रहेका उप समिति सदस्यहरु वा उप समितिद्वारा परिचालित कलस्टरु परिचालकले पालिकासंग आवद्ध माछा उत्पादक समूहहरुको बैठकडाक्नेछ। बैठकमा माछा क्लस्टर विकासका लागि शुल्क निर्धारण वा अध्यावधि गर्नुको कारणहरु स्पष्ट पारिनेछ। ततः पश्चात यदि किसानहरु शुल्क निर्धारण वा अध्यावधि गर्न सहमत भए सोही बैठकबाटप्रति केजि माछा विक्री गर्दान्युनतम शुल्क रु र अधिक्तम शुल्क रु कति बुझाउने सो सम्वन्धमा समूह निर्णय लिनु पर्ने हुन्छ। यहि प्रक्रिया सबै माछा उत्पादक समूहहरुमा गरिनेछ।

चरण-४, यसरी चरण ३ अनुसारको प्रक्रिया माछा भुरा उत्पादक वा हैचरी किसानहरु, माछा विक्री वितरण गर्ने व्यापारी, माछा संकलन गर्ने मछुवारा तथा माछा प्राविधिकहरु संग गरिन्छ। उनिहरुले स्व-निर्धारण वा अध्यावधि गर्न सहमत भए न्युनतम र अधिक्तम शुल्कदर सम्वन्धी निर्णय प्रतिलिपी संकलन गर्ने।

चरण-५, समितिले पालिका प्रतिनिधि,माछा उत्पादन तथा विक्री वितरणमा संलग्न उत्पादक किसान, हैचरी, खुद्रा तथा थोक व्यापारी, प्राविधिक तथा वित्तीय सेवा प्रदायकहरु सहितको उपस्थितिमा बहुसरोकारवाला गोष्ठीको आयोजना गर्ने। उक्त गोष्ठबाट सर्व सम्मतले तल अनुसारको सहजरुपमा कार्यान्वयन योग्य शुल्क निर्धारण वा अध्यावधि गर्न पालिका लाई निर्णयका लागि सिफारिस गर्नेछ। वर्तमानका लागि सिफारिस शुल्कहरु;

क. माछा उत्पादकहरुका लागि **"माछा विक्रीशुल्क"** प्रति किलो रु.२।५०(अक्षरुपिदुईरुपियाँ पचास पैसा)।

ख. माछा भुरा उत्पादकहरुका लागि **"भुरा विक्रीशुल्क"** कूलविक्रीको १ प्रतिशत।

ग. माछा विक्री वितरण गरीरहेको खुद्रा, थोक तथा संकलक व्यापारीहरु का लागि **"माछा विक्री/निकासी शुल्क"** प्रति किलो रु.१।५०(अक्षरुपिएक रुपियाँ पचास पैसा)।

चरण-६, समितिले बहु सरोकारवाला बैठकबाटअनुमोदितशुल्कका दरहरुलाई पालिकाको परिषदमा पेश गर्नु पर्ने हुन्छ र परिषदले पारीत गरे पछी मात्र शुल्क लागु गरि यस कार्यविधिले तोके अनुसारको प्रक्रियाले पालिकालाई शुल्क संकलन गर्न सहजीकरण गर्नेछ।

चरण-७, उठेका शुल्क समिति मार्फत माछा क्लस्टर विकास कोषको खातामा जम्मा गरी जम्मा गरेको भौउचरको प्रतिलिपिसम्वन्धीत आर्थिक योगदान दिनेसमूह, व्यक्ति वा फर्मलाई दोश्रो पटक शुल्क संकलन गर्न जादा बुझाउनु पर्नेछ।

१४. बि२वि/वि२एस बैठक

नगरपालिकाले बजारोन्मुख माछा क्लस्टर विकास अवधारणाको माध्यमले माछावस्तुको आपूर्ति श्रृङ्खलाहरूको प्रवर्द्धन गर्नु पर्ने हुन्छ। यस अन्तर्गत माछा क्लस्टर भित्रका माछा सम्वद्ध बजारका कर्ता र उत्पादक किसान वा उत्पादक किसान र वित्तीय एवम् व्यवसायिक सेवा प्रदायकहरूबिच उत्पादन क्लस्टरमा गरिने सम्वन्ध विकास सम्वन्धी अन्तरक्रिया बैठकनै बि२बि/बि२एसबैठकहो। यस कार्यक्रमको माध्यमले क्लस्टरमा रहेका माछा उत्पादक किसानहरू र बजारकर्ता एवम् वित्तीय तथा व्यवसायिक सेवा प्रदान गर्ने बिच व्यवसायिक सम्बन्ध विस्तार गर्न मद्दत पुग्छ। यसका लागि **अनुसुची-५** मा उल्लेख भए अनुसार पालिका स्तरीय माछा सम्बद्ध सरोकारवालाहरुको बि२बि/बि२एस बैठक संचालन गर्न सकिनेछ।

१५. पालिका स्तरीय माछा सम्वद्ध बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठी:

माछा क्लस्टर विकास समितिले आवश्यकता अनुसार उत्पादन क्लस्टरमा बजार सम्वन्धमा सुधार वा व्यवसायिक सेवाहरूको पहुँचमा विस्तार वा क्लस्टर विकासको समिक्षा वा शुल्क निर्धारण/अध्यावधि वा क्लस्टर विकासका लागि वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न यो गोष्ठी सञ्चालन गर्नेछ। माछा क्लस्टर विकासकालागि क्लस्टरस्तरमा देखिएको व्यवसायिक चुनौतिहरूको पहिचान गरी सोही क्लस्टर सम्वद्ध सरोकारवालाहरूको सामूहिक प्रयासले विभिन्न सवालहरूको समाधान गोष्ठीबाट निकाल्नका लागि योक्रियाकलाप संचालन गर्ने।यसका लागि **अनुसुची-६** मा उल्लेख भए अनुसार पालिका स्तरीय माछा सम्बद्ध बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठी संचालन गर्न सकिनेछ।

१६. बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाः

माछा क्लस्टर विकासका लागि **अनुसुची-७** अनुसारको खाकामा माछा क्लस्टर परिचालकले वार्षिकतथा आवधिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी समितिमा पेश गर्नेछ । यसरी पेश भएको बजेट तथा कार्यक्रमहरु नगरपालिकाले पारित गरेपछी मात्र कार्यान्वयनमा आउनेछ ।

१७. सहुलियत कृषि कर्जाका लागि सिफारिस

पालिका भित्र परिचालित बिभिन्न उत्पादक किसानसमूहका सदस्यहरु, माछा खरिद बिक्री गर्ने खुद्रा तथा थोक व्यापारीहरु एवम् भुरा उत्पादकहरुलाई सहुलियत कृषि कर्जामा पहुँच वृद्धि गर्नका लागि माछा क्लस्टर विकास समितिले आफ्ना नगरपालिका क्षेत्रमा कार्य गरिरहेकावित्तीय संस्थाको सहयोगमा सहजीकरण गर्नेछ । यसका लागि माछा क्लस्टर परिचालकले प्रत्येक ऋण मागकर्ता किसान, व्यापारी वा भुरा उत्पादकको सिफारिस मागको निवेदन सहित **अनुसुची-८** बमोजिमको लगानि मार्गचित्र संकलन/तर्जुमा गरी वित्तीय श्रोत तथा बजार व्यवस्थापन उप समिति सचिब समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी पेश भएको निवेंदनमाथी उप समितिको निर्णय अनुसार प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।

१८. माछा क्लस्टर परिचालक

माछा क्लस्टर विकास प्रक्रिया एक वृहत एवम् जटिल कार्य भएको हुनाले सन्तुलित एवम् प्रभावकारी रुपमा कार्य सञ्चालन एवम् संम्पादन गर्नका लागि आवश्यक माछा क्लस्टर परिचालनको जिम्मानगरपालिका कार्यालयमा कार्यरत तर कार्य वोझ कम रहेका सक्षम कर्मचारीलाई दिन सक्नेछ । यदि नयाँ परिचालक नियुक्त गर्नु पर्ने भएमानगरपालिकालेआफ्ना कार्यक्षेत्र भित्र कार्य गरिरहेकामाछा प्रर्वधक निकायहरुबाट यसका लागि आर्थिक सहयोग लिन सक्नेछ । कुनै सहयोगी प्रवर्धक निकाय उपलब्ध नभएको खण्डमा माछा क्लस्टर विकास कोषबाटक्लस्टर परिचालकको नियुक्ति गर्न सक्नेछ । तरपरिचालकको नियुक्तिनगरपालिकाले तोके अनुसारको सेवा करार प्रक्रियाबाट गर्नु पर्नेछ । यसरीनियुक्ति भएकाक्लस्टरपरिचालक,क्लस्टर विकास समितिले तोकेको अवधि सम्मका लागि मात्र बहालमा रही रहनेछ । परिचालकको कार्य समितिले संन्तोषजनक देखेएमा रक्लस्टर विकास कोषको क्षमता परिचालकको तलब भार वहन गर्ने सक्ने रहि रहेमा समितिले कार्य अवधि थप गर्न सक्नेछ ।समितिले माछा क्लस्टर परिचालकमाकम्तिमा २२ वर्ष भन्दा माथि र ४० वर्ष भित्रका महिला मात्रलाई नियुक्ति गर्न पाईने छ ।माछा क्लस्टर परिचालकको काम कर्तव्य र अधिकार सहितको विस्तृत विवरण**अनुसुची-९** अनुसार हुनेछ ।

परिच्छेद– ४, विविध

१९.कार्यविधि संशोधनः-यस कार्यविधिमा कुनै संशोधन गर्नु परेमा माछा क्लस्टर विकास समितिले संशोधन सहितको प्रस्तवना नगर परिषदमा पेश गर्नु पर्नेछ । परिषदले प्रस्ताव पारित गरे पछि मात्र लागु हुनेछ ।

२०.कार्यविधिको व्याख्याः-यस कार्यविधिको व्याख्या गर्ने अधिकार नगरपालिकालाई हुनेछ ।

२१.दफाको निष्कृयताः-यस कार्यविधिमा लेखिएका अन्य कुनै कुरा प्रचलित ऐन कानुन संग बाझिन गएमा सो वाझिएको हद सम्म मात्र निष्कृय हुनेछ ।

॥इति शुभम्॥

अनुसूची १

(कार्यविधिको दफा ८ संग सम्बन्धीत)

माछा क्लस्टर विकास कोष परिचालनका लागि निर्देशन

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

क. कोषको रकम तपसिल अनुसाका क्रियाकलापहरु संचालन गर्नका लागि माछा क्लस्टर विकास समितिको निर्देशनमा उप समितिहरु तथा माछाकर्मीहरुको माध्यमलेतोकिए अनुसार खर्च वा परिचालन गर्न सकिनेछ ।

क्र.स.	क्रियाकलापहरुको विवरण	क्रियाकलापको प्रकृति	कोषबाट योगदान प्रतिशतमा	लाभग्राहीको योगदान प्रतिशतमा	विशेष शर्त तथा अवस्थाहरु
१	माछा क्लस्टर भित्रका पोखरी तथा माछा बिमा	सामूहिक	९०	१०	
२	वि२वि/वि२एस, बहुसरोकार गोष्ठी संचालन, माछा क्लस्टर परिचालकको तलब, सिपमुलक तालिम संचालन. अध्ययन अबलोकन भ्रमण, क्लस्टर सर्वेक्षण तथा प्रतिवेदन तयारी, माछा मेला महोत्सव संचालन एवम् सहभागी तथा समन्वय	सामूहिक	१००	शुन्य	उप समितिले कम्तीमा एक बहुसरोकार गोष्ठी र ३ वि२वि अन्तरक्रिया वार्षिक रुपमा संचालन गर्नु पर्नेछ।
३	प्रयोगशाला निर्माण, माछा पोखरी विद्युतिकरण, पोखरी सम्म कृषि सडक निर्माण, जिउँदो माछा बजार निर्माण	सामूहिक	१००	शुन्य	प्रयोगशाला र बजार बाट प्राप्त कूल आयको ५० प्रतिशत कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने।
४	क्लस्टरमा हाल सम्म प्रयोगमा नआएको नयाँ प्रविधिको हकमा,पानी तथा माटोको अवस्था चेक जाँच गर्ने परीक्षण किट वितरण, पोखरीको पानीमा अक्सिजन वृद्धि गर्ने मेसिन उपकरण, वायोफ्ल्क प्रणालि र Recirculating Aquaculture System-RAS प्रणालि जडान आदी।	व्यक्तिगत	५०	५०	एक समूहले कोषबाट दोश्रो पटक अनुदान प्राप्त गर्न कम्तीमा १.५ वर्षको अन्तर हुनु पर्नेछ
५	सिंचाइ सम्वद्ध बोरिङ, इनार तथा नाला वा कुलो निर्माण, मोटर, पम्पीङ सेट आदी।	सामूहिक	८०	२०	
		व्यक्तिगत	५०	५०	
६	पानीमा पस्ने सुट एवम् जुत्ता माछा मार्नेहरुका लागि मात्र	व्यक्तिगत	९०	१०	
७	माछा संकलन गर्ने प्रविधि जस्तै कैरेट, जाल, स्तरीय भुरा उत्पादनका लागि	व्यक्तिगत	५०	५०	कोषबाट दोश्रो पटक अनुदान प्राप्त गर्न

	आधुनिक हैचरी निर्माण वा हैचरी आधुनिकिकरणतर हैचरी सञ्चालकले क्लस्टर भित्रका कम्तीमा २०० जना पालिका भित्रका किसानलाई उचित मूल्यमा गुणस्तर भुरा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।				कम्तीमा २ वर्षको अन्तर हुनु पर्नेछ ।
८	जिउँदो वा फ्रेस माछा संकलन केन्द्र, जिउँदो माछा ढुवानिका सवारी साधन, माछा विक्री गर्ने आधुनिक विक्री कक्ष एवम् माछा विक्री गर्ने घुमन्ते विक्री कक्ष,(क्लस्टर भित्र वा वाहिरका व्यापारीजसलेतय खरिदमूल्य अन्तर्गतक्लस्टर भित्रका कम्तीमा ४० जना किसानको माछाखरिद गरिविक्री वितरण गर्नु पर्नेछ ।)	व्यक्तिगत	३०	७०	यदि कलस्टर भित्रको माछा पालिका वाहिर विक्री वितरण गर्नको लागि वाहिर वनाउने भएमा २ वर्ष भित्र फिर्ता गर्ने शर्तमा ५० सम्म अनुदान पाउन सक्नेछ ।
९	स्तरीय दाना उत्पादनका लागि सहकार्य (शेयर)	समिति बाट	१००	शुन्य	
		व्यक्तिगत			
१०	नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको जिर्ण पोखरीहरुको जिर्णोधार गर्न सक्नेछ तर यसरी कोषको रकमबाट जिर्णोधार गरिएको पोखरी बाट हुने कूल आयको ५० प्रतिशत नियमितरुपमा कोषमा जम्मा गर्ने प्रतिवद्धता सहितको कागजातनगरपालिकाले बहुसरोकार गोष्ठी मा पेश गरि मंजुरी लिनु पर्नेछ ।	सामूहिक	१००	शुन्य	

ख. दातृ निकायहरुको योगदानबाट संचालन हुने क्रियाकलापहरुको हकमा दातृ निकायले तोके वमोजिम वा नगरपालिका र दातृ निकाय विच भएको सहमति अनुसार क्रियाकलाप संचालन हुनेछ ।

ग. माछा उत्पादक समूहहरुले कोषबाट अनुदान माग गर्नका लागि माछा क्लस्टर विकास समितीले तोके अनुसारको खाकामा प्रस्ताव पत्र तयार गरी पेश उप समिति मार्फत पेश गर्न सकिने छ वा समिती सार्वजनिक सुचना मार्फत पनि प्रस्ताव माग गर्न सकिनेछ ।

घ. कोषबाट सहयोग लिन योग्य उत्पादक समूह, व्यापारी, भुरा उत्पादक वा अन्य माछाकर्मीलाई रकम भुक्तानी गर्दा कार्य सम्पादनको प्रकृती हेरीकोष अनुदान सम्झौतामा समितिले तोके अनुसारको किस्ता वनाई भुक्तानी दिईनेछ ।

ङ. कोषबाटसहयोग स्वरुप लिएको रकमको फर्छयौट तथा फरफारक नगरपालिकालेतोके अनुसारको बजेट कार्यान्वयन कार्यविधि अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची २

(कार्यविधिको दफा १० संग सम्बन्धीत)

माछा उत्पादक किसान समूहको वार्षिक विवरण संकलन फारम

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

१. माछा उत्पादक किसान समूहको नामः- २. वडा नं. ३. क्लस्टर/बस्तीको नामः- ४. सुचना संकलकको नामः-

५. समूह अध्यक्षको नामः- ६.अध्यक्षको सम्पर्क नं.:- ७. प्राविधिक सेवा प्रदायकको नाम ८. सेवा प्रदायकको सम्पर्क नं.:-

९. समूह सदस्यहरुसंग माछा खरिद गर्ने प्रमुख व्यापारीहरुको नाम र सम्पर्क नं.:-

क्र. स.	समूह सदस्यको नाम	लिङ	जाति	उमेर	माछा पालन प्रविधि	निजि पोखरी वा टैंक संख्या	सरकारी पोखरी संख्या	जम्मा पानी क्षेत्र कठ्ठामा	इकाई	वार्षिक कूल उत्पादन कुईन्टलमा	वार्षिक कूल विक्री परीमाण कुईन्टलमा	विक्री दर रु.	कूल उत्पादन खर्च रु. हजारमा	प्राविधिक सेवा लिएको पटक	ऋण रकम रु.हजार मा	प्राविधिक लाई तिरेको रकम रु.	ऋण दिने वित्तिय संस्था	नयाँ प्रविधि प्रयोगमा ल्याएको भए उल्लेख गर्ने
१																		
२					पोखरी													
३					वायोफल्क													
४					आर.ए.एस													
५																		
६																		
७																		
८																		
९																		
१०																		
११																		
१२																		
१३																		

सुचना संकलकको हस्ताक्षरः- सुचना संकलन गरिएको सम्वन्धीत आर्थिक वर्षः- सुचना संकलन मितिः-

नगरपालिकाको कार्यालय प्रदेश, सप्तरी

अनुसूची-३

(कार्यविधिको दफा १९को "घ" संग सम्बन्धीत)

माछा क्लस्टर विकास समितिमा सूचीकरणका लागि आवेदन फारम

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

आवेदनका लागि पत्रको ढाँचा

मिति:- ……/…../…..

श्रीमान् अध्यक्षज्यु
माछा क्लस्टर विकास समिति
डाक्नेश्वरी नगरपालिकाको कार्यालय, सप्तरी

विषय:- सूचीकरण गरि पाउँ सम्वन्धमा।

महोदय,

उपरोक्त सम्बन्धमा म यस डाक्नेश्वरीनगरपालिका क्षेत्र भित्र माछा उत्पादन कार्यमा संलग्न माछा किसानहरुका लागि माछा खरिद/भुरा आपुर्ति/माछा संकलन/प्राविधिक-सेवा कार्य विगत मिति २०…/…./…. देखी हाल सम्म गर्दै आइरहेको र अगामी दिनमा माछा क्लस्टर विकास समिति संग आवद्ध भई नगरपालिकाले तोकेको नियम भित्र रहि सेवा विस्तार गर्ने चाहेकोछु। तसर्थ मलाई समिति अन्तर्गत सूचीकृत गरी मेरो व्यवसाय वृद्धि गर्ने अवसर प्रदान गरि दिन हुन अनुरोध छ। मेरो विस्तरीत विवरण यसै साथ संलग्न छ।

धन्यवाद।

निवेदक

हस्ताक्षर
नाम:
फर्मको नाम
सम्पर्क ठेगाना

आवेदकको विस्तृत विवरण

आवेदकको सम्पर्क नं.		फर्म दर्ता भए दर्ता नं.		
कारोवारको प्रकार (कुनै एकमा टिक लगाउनुहोस)	व्यापारी	हैचरी	माछा मार्ने	प्राविधिक सेवा प्रदायक
तपाईको कारोवार संग लाभान्बित किसान संख्या	….. जना	बढी कारोवार गर्ने वडा नं. ……		
व्यापारी भए वार्षिक कति कुइन्टल माछा खरिद गर्नु हुन्छ ?	………. कुइन्टल	तपाई बाट सरदर किसानले प्रति किलो माछा विक्री वापत पाउने रकम रु कति हो ?		
हैचरी सञ्चालक भए वार्षिक कति भुरा वितरण गर्नु हुन्छ ?	………. हजार/किलो	तपाईले सरदर किसानलाई प्रति इकाई भुरा विक्री वापत लिने रकम रु कति हो ?	………. हजार/किलो	
वार्षिक कति कुइन्टल माछा मारेर ज्याला स्वरुप लिएर जानुहुन्छ ?		प्रति कुईन्टल माछा मारे वापत ज्याला कति छ?	…..किलो	
यदि प्रविधिक सेवा प्रदायक भए वार्षिकरुपमा औषतन प्रति किसान कति सेवा शुल्क संकलन गर्नु हुन्छ?	सरदर रकम रु.			
के तपाई माछा उत्पादक किसान समूहहरु संग अग्रिम खरिद/सेवा सम्झौता गरी व्यवसाय गर्न इच्छुक हुनु हुन्छ?	इच्छुक छु	इच्छुक छैन		
तपाईको व्यवसायमा सुधार ल्याउनको लागि समितिले कुन मुख्य दुई कार्य गर्नु पर्छ ?	१.	२.		
तपाई माछा क्लस्टर विकासका लागि कसरी योगदान दिन सक्नु हुन हुन्छ?	सेवा शुल्क तिरेर।	निकासी कर तिरेर।		
यदि सेवा शुल्क तिर्न चाहे तपाई अफ्नो सेवाको कति प्रतिशत शुल्क तिर्नु इच्छुक हुनु हुन्छ?	……प्रतिशत	यदि निकासी शुल्क तिर्न चाहे तपाई प्रति किलो खरिद दरको कति प्रतिशत शुल्क तिर्नु इच्छुक हुनु हुन्छ?	……प्रतिशत	

अनुसूची ४

(कार्यविधिको दफा १२ संग सम्बन्धीत)

भुरा उत्पादक वा भुरा उत्पादक समूह सदस्यहरुको वार्षिक विवरण संकलन फारम

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

क्र. स.	भुरा उत्पादक वा भुरा उत्पादक समूह सदस्यको नाम	सम्पर्क नं.	लिङ	जाति	उमेर	वार्ड नं.	इकाई	वार्षिक भुरा उत्पादन परीमाण	वार्षिक कूल विक्री परीमाण	विक्री दर रु.	कूल उत्पादन खर्च रु.	प्राविधिक सेवा लिएको पटक	ऋण रकम रु.	प्राविधिक लाई तिरेको रकम रु.	ऋण दिने वित्तीय संस्था	भुरा बिक्री भएर जाने स्थानहरु उल्लेख गर्ने
१																
२																
३																
४																
५																
६																
७																

सुचना संकलकको नाम:-

सुचना संकलकको हस्ताक्षर:-

संकलन सम्वन्धीत आर्थिक वर्ष:-

सुचना संकलन मिति:-

अनुसूची ५

कार्यविधिको दफा १४(सँग सम्वन्धीत)

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

बि२बि/बि२एस संचालन प्रक्रिया

नगरपालिकाले बजारोन्मुख कृषि बजारीकरण अवधारणा (Market Led Approach)को माध्यमले कृषि वस्तुको आपूर्ति श्रृङ्खलाहरूको प्रवर्द्धन गर्नु पर्ने हुन्छ । यस अन्तर्गत माछा आपूर्ति श्रृङ्खला सम्वद्ध बजारका कर्ता र उत्पादक किसान वा उत्पादक किसान र वित्तीय एवम् व्यवसायिक सेवा प्रदायकहरूबिच उत्पादन क्लस्टरमा गरिने सम्वन्ध विकास सम्वन्धी अन्तरक्रिया बठकनै बि२बि/बि२एसबैठकहो। यस कार्यक्रमको माध्यमले क्लस्टरमा रहेका माछा उत्पादक किसानहरू र बजारकर्ता एवम् वित्तीय तथा व्यवसायिक सेवा प्रदान गर्ने बिच व्यवसायिक सम्बन्ध विस्तार गर्न मद्दत पुग्छ ।

I. बैठक सञ्चालनका प्रमुख उद्देश्यहरू:

व्यवसाय सम्बन्ध (Business to Business/ Business to Service) बैठकको मूल उद्देश्य सम्बन्धित वस्तु उत्पादन क्लस्टरमा विभिन्न व्यवसायिक सेवाहरू जस्तै बजार, वित्तीय पक्ष, प्राविधिक र परामर्श सेवाहरूको पहुँचमा वृद्धि गर्नु हो । उत्पादक किसानहरूलाई आवश्यक आधारभूत व्यवसायिक सेवाहरूमा वस्तु विक्रीको सुनिश्चितता, सुलभ तथा सजिलो कर्जा, उत्पादन सम्बन्धी प्राविधिक तालिम सेवा र व्यवसाय परामर्श सेवा एवम् सूचनामा पहुँच आदि रहेका छन्। यो बैठक व्यापारी र किसान, बैंक तथा वित्तीय संस्था र किसान, प्राविधिक सेवा प्रदायक र किसान वा परामर्श सेवा प्रदायक र किसान गरी छुटा छुट्टै वा कम्तिमा दुई सेवा विशेषसंग जोडेर संगै गर्न सकिन्छ । एक उत्पादक समूहमा कम्तिमा२ पटकसम्म यस प्रकारको बैठकहरूको आयोजना गर्न सकिन्छ । यस प्रकारका बैठकहरूका केहि सामान्य उद्देश्यहरू यहाँ सूचीवद्ध गरिएको छ ।

किसान र व्यापारी बिच अन्तरक्रिया	**किसान र बैंक तथा वित्तीय संस्था बिच अन्तरक्रिया**
❖ दुवै पक्षको समझदारीमा बाली लगाउने तथा संकलन पात्रो तर्जुमा। साथै वस्तु उत्पादनमा लाग्ने लगानीमा दुवै पक्षको हिस्सेदारीमा सहमतिगराउनु । ❖ दुवै पक्षको समझदारीमा वस्तु उत्पादनको गुणस्तर र वर्ग निर्धारण, संकलन तथा ढुवानी सम्वन्धमा सहमति गराउनु । ❖ वस्तुको गुणस्तर र वर्ग अनुसारको खरिद मूल्यमा दुवै पक्षको सहमति गराउनु । ❖ सहमत भए अनुसारको सर्तसहितको खरिद सम्झौतामा हस्ताक्षर गराउनु ।	❖ बैंक र वित्तीय संस्थाको प्रतिनिधिहरूसंग सम्पर्क विस्तार गर्न । ❖ ऋण लगानी तथा भुक्तानी सम्बन्धी प्रावधानहरूको बारेमा उत्पादक किसानहरूलाई जानकारी प्रदान गर्न ❖ बैंक तथा वित्तीय संस्था र उत्पादन क्लस्टरभित्र रहेका उत्पादक किसान बिच विश्वासको वातावरण तयार गर्न ।
किसान र प्रविधिक सेवा प्रदायक बिच अन्तरक्रिया	**किसान र व्यवसाय परामर्श सेवा प्रदायक बिच अन्तरक्रिया**
❖ प्राविधिक सेवा प्रदायक संस्थाको प्रतिनिधि तथा व्यक्तिहरूसंग सम्पर्क विस्तार गर्न ।	❖ व्यवसाय परामर्श सेवा प्रदायक संस्थाको प्रतिनिधि तथा व्यक्तिहरूसंग सम्पर्क विस्तार गर्न ।

❖ निशुल्क वा स-शुल्क सेवा प्राप्ति सम्बन्धी प्रावधानहरूको बारेमा उत्पादक किसानहरूलाई जानकारी प्रदान गर्न । ❖ प्राविधिक सेवा प्रदायक संस्थाको प्रतिनिधि वा सेवा प्रदायक व्यक्तिहरू र उत्पादन क्लस्टरभित्र रहेका उत्पादक किसान बिच विश्वासको वातावरण तयार गर्न । ❖ तत्कालीन अवस्थामा श्रृजित उत्पादन सम्बन्धी प्राविधिक समस्याहरूको सवाल जवाफ गराउन ।	❖ निशुल्क वा स-शुल्क सेवा प्राप्ति सम्बन्धी प्रावधानहरूको बारेमा उत्पादक किसानहरूलाई जानकारी प्रदान गर्न । ❖ व्यवसायी परामर्श सेवा प्रदायक संस्थाको प्रतिनिधि वा सेवा प्रदायक व्यक्तिहरू र उत्पादन क्लस्टरभित्र रहेका उत्पादक किसान बिच विश्वासको वातावरण तयार गर्न ❖ तत्कालीन आवस्थामा श्रृजित किसानहरूको समस्याहरूको सवाल जवाफ गराउन ।

II. कार्यक्रमका मुख्य सहभागीहरू:

बि२बि/बि२एसबैठक सञ्चालन गर्दा ३० देखि ३५ जना सम्मको सहभागीता सहज हुने देखिन्छ । यसमा कूल सहभागीको ९० प्रतिशत उत्पादक किसानहरू, ५ प्रतिशत बजारका पात्र वा व्यापारीहरू वा वित्तीय वा प्राविधिक सेवा प्रदायक, र ५ प्रतिशत पालिकाबाटसहजकर्ताहरूको सहभागीता हुदा सान्दर्भिक हुन्छ ।

III.कार्यक्रम सञ्चालन कार्य तालिका (Schedule)

यो क्रियाकलाप आधा दिनका लागि आयोजना गरिन्छ । कोषबाटसोही अनुसार बजेट विनियोजन गरिएको छ । तल प्रस्तुत गरिएको कार्यक्रम सञ्चालन समय तालिका २ देखि ३ घण्टा अवधि मानेर प्रस्तुत गरिएको छ ।

समय तालिका	छलफलका विषय वस्तु	जिम्मेवारी
१५ मिनेट	सहभागीहरूको उपस्थिति, समूह बैठक पुस्तिकामा सहभागी दर्ता, परिचय तथा आसन ग्रहण	
१० मिनेट	अन्तरक्रिया गोष्ठी सञ्चालनकालागि वातावरण तयारीका साथै गोष्ठीको उद्देश्यहरू माथि प्रकाश पार्ने, र छलफलका बँदाहरूको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने ।	
१घण्टा	❖ क्रमश: छलफलका बुँदाहरू अनुसार छलफल अगाडि वढाउने । सो क्रममा सबै सहभागीहरूलाई आफ्नो बोल्ने क्रम अनुसार आफ्नो कुरा राख्ने प्रशस्त मौका दिनु पर्छ । यसरी छलफलका क्रममा सहमत भएका बुँदाहरू तथा उठेका प्रश्नहरूको टिपोट गर्ने ।	
३० मिनेट	❖ व्यापारी र किसानबिच भएको आपसी समझदारी अनुसार सहमति पत्रमा उल्लेख दुवै पक्षको जिम्मेवारी सार्वजनिक गर्ने र सहमति पबमा हस्ताक्षर गर्न लगाउने । यदि कुनै विषयमा सहमति नभएको भए सोको लागि सहमतिको विकल्पहरू पहिल्याउने र सम्झौता गर्नका लागि अर्को मिति तय गर्नका लागि प्रयास गर्ने । त्यस्तै वित्तीय तथा प्राविधिक सेवा प्रदायहरूसंग भएको छलफलका निचोड प्रस्तुत गर्ने र सहमत भए अनुसार जिम्मेवारी निर्वाह गर्न किसान र सेवा प्रदायकहरूको प्रतिवद्धता लिने ।	
३० मिनेट	❖ यस नगरपालिकाले तोके बमोजिमको जनलेखा परीक्षण प्रतिवेदन खाका अनुसार जनलेखा परीक्षण गर्ने । गोष्ठी समापनको मन्तव्यपछि खाजा सत्रसहित कार्यक्रम समापन गर्ने ।	

IV. कार्यक्रम सञ्चालनका लागि खर्चको लागत अनुमान

क.स	विवरणहरू	अनुमानित दर	परिमाण	दिन	रकम रू.	कैफियत
१	चिया नास्ता					
२	व्यपारी तथा सेवा प्रदायको भत्ता					
३	व्यपारी तथा सेवा प्रदायको यातायात खर्च					
४	कार्यक्रमको ब्यानर					
५	कार्यशाला संयोजक					
६	कार्यशाला सहयोगी					
७	कार्यशाला सहजीकरण भत्ता २ कक्षा बरावर					
८	सम्झौता पत्रको मस्यौदा तयारी र प्रन्टीङ , प्रतिवेदन लेखन ।					
	Total					
	प्रति सहभागी खर्च					

अनुसूची ८

कार्यविधिको दफा १५(सँग सम्वन्धीत)

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

पालिका स्तरीय माछा सम्वद्ध बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठी संचालन प्रक्रिया

१. पालिका स्तरीय माछा सम्वद्ध बहुसरोकारवालाहरूको गोष्ठीः

माछा क्लस्टर विकास समितिले आवश्यकता अनुसार उत्पादन क्लस्टरमा बजार सम्वन्ध विकासमा सुधार गर्न वा व्यवसायिक सेवाहरूको पहुँचमा विस्तार गर्न वा क्लस्टर विकास समिक्षा,कर निर्धारण/अध्यावधि,क्लस्टर विकासका लागि वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न यो गोष्ठी सञ्चालन गर्नेछ। माछा क्लस्टर विकासकालागि क्लस्टरस्तरमा देखिएको व्यवसायिक चुनौतिहरूको पहिचान गरी सोही क्लस्टर सम्वद्ध सरोकारवालाहरूको सामूहिक प्रयासले विभिन्न सवालहरूको समाधान गोष्ठीबाट निकाल्नका लागि योक्रियाकलाप संचालन गर्ने।

१.१ कार्यक्रम सञ्चालनका प्रमुख उद्देश्यहरू:

पालिका स्तरीय बहुसरोकारवालाहरूको गोष्ठीको उद्देश्य क्लस्टर विकासको अवस्था अनुसार फेरिदै जानुपर्छ। माछा क्लस्टर विकासको शुरूवाती चरण (Emerging Phase)मा एक खालको आवश्यकता हुन्छ भनेक्लस्टर स्थापित हुनथालेको (Establishing Phase)चरणमा आवश्यकता फेरिन्छ । त्यस्तै माछा क्लस्टरविस्तारको चरणमा (Expanding Phase)क्लस्टरमा फरक अवस्थाहरू उत्पन्न हुन्छ। यसरी माछा क्लस्टरको बलियो तथा नेतृत्वदायी (LeadingPhase) चरणमा परिस्थितिहरू भिन्न हुन जान्छ। तसर्थ माछा क्लस्टर विकासका अवस्था कुन चरणबाट गुजरीरहेको छ,सोही अनुरूपको लक्ष्यहरूलाई सम्बोधन गर्ने गरी गोष्ठीको उद्देश्य निर्धारण गर्नु पर्ने हुन्छ। केहि साझा तथा सामान्य उद्देश्यहरू यहाँ सूचीवद्ध गरिएको छ।

१.१.१ प्रथम पालिका स्तरीय माछा सम्वद्ध बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठीको उद्देश्य:

क. माछा क्लस्टर विकास प्रतिवेदन मस्यौदामा उल्लेख विषयवस्तुहरूको (माछा किसान सम्वद्ध विवरण, उत्पादन तथा विक्रीका सूचना, सुधारका क्षेत्रहरू आदि) सुधारसहित अनुमोदन गर्नु।

ख. माछा क्लस्टर विकास समितिको गठन तथा समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकारलाई सुधार सहित अनुमोदन गर्नु।

ग. मश्यौदा गरीएको माछा क्लस्टर विकास समिति परिचालन कार्यविधि मा सुझाव संकलन गर्नुका साथै विभिन्न शुल्क निर्धारणका लागि अन्तिम सुझाव संकलन र अनुमोदन।

घ.विभिन्न सरोकारवालहरूबिच माछा क्लस्टर विकास प्रक्रिया प्रति अपनत्वको भावना विकास गर्नु।

ङ.क्लस्टर विकासका अवधिमा आई पर्ने चुनौतिहरू पहिचान तथा अवसरहरू सदुपयोगका उपायहरू पहिचान गर्नु

च. "**माछा क्षेत्रको विकास माछाले गर्ने**" वातावरण सिर्जनाका लागि आधारशिला राख्नु।

१.१.२ दोश्रो पालिका स्तरीय माछा सम्वद्ध बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठीको उद्देश्य:

क. माछा क्लस्टर विकास वार्षिकप्रतिवेदन मस्यौदामा उल्लेख विषयवस्तुहरूको (माछा किसान सम्वद्ध विवरण, उत्पादन तथा विक्रीका सूचना, सुधारका क्षेत्रहरू आदि) सुधारसहित अनुमोदन गर्नु।

ख. माछा क्लस्टर विकास समितिको प्रयोगबाट समिति द्वारा गरिएका कार्य तथा प्रक्रिया माथि सुझाव संकलन।

ग. माछा क्लस्टर विकासका लागि निर्धारीत विभिन्न शुल्क संकलन तथा सदुपयोग वारे सुझाव संकलन।

घ. क्लस्टर विकासका लागि वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट माथि छलफल र सुझाव संकलन।

ङ. "**माछा क्षेत्रको विकास माछाले गर्ने**" वातावरण सिर्जनाका लागि आधार वलियो पार्नु।

१.१.3 आवश्यक निर्देशन:- आवश्यकता अनुसार पालिका स्तरीय बहुसरोकावालाहरुको गोष्ठी पटक पटक संचालन गर्न सकिन्छ । जहाँ क्लस्टर विकासका सवालमा विभिन्न क्षेत्रहरु जस्तै माछाको बजार सुधार, प्राविधिक सेवा सुधार, वित्तीय सेवामा पहुँच वृद्धि, उत्पादकत्व वृद्धि तथा उत्पादनका लागि आवश्यक सामग्री आपुर्तिका लागिदेखा परेका तत्कालिन चुनौतीहरुको वारेमा छलफल गरी र निश्कर्ष निकाल्न सकिन्छ ।

१.२ पालिका स्तरीय बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठीकामुख्य सहभागीहरू:

क. सहभागी संख्या:-बढीमा ४० जना सम्म । यसमा कूल सहभागीको बढीमा ५० प्रतिशत उत्पादक किसान, २० प्रतिशत बजारका पात्र वा व्यापारीहरू, १० प्रतिशत प्रवर्द्धक, १० प्रतिशत सेवा प्रदायकर १० प्रतिशत पालिका तर्फको सहभागीता हुनु पर्छ । यो कार्यक्रमका सहभागीहरू तपसील अनुसार हुनेछन् ।

क्र.स.	सहभागीको विवरण	सहभागीको वितरण बढीमा
१	उत्पादक किसानहरू विभिन्न उत्पादक समूहको प्रतिनिधिको रूपमा	बढीमा२२ जनासम्म
२	विभिन्न उत्पादक समूहहरू संग वस्तु खरिद विक्री गर्न इच्छुक वा खरिद बिक्री गरिरहेका एवम् आफ्नो अनुभव आदान प्रदान गर्न इच्छुक व्यापारीहरू ।	बढीमा८ जनासम्म
३	प्रदेश सरकार वा केन्द्र सरकारका प्रतिनिधिहरू, विभिन्न उत्पादक संघ वा संगठनका प्रतिनिधिहरू, जिल्ला वा नगर उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधिहरू, प्रादेशिक वा केन्द्रीयस्तरका सम्बन्धीत संस्थाका प्रतिनिधिहरू, परियोजना वा गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरू,	बढीमा५ जनासम्म क्लस्टर विकास प्रक्रिया कुन चरणमा छ र कसको उपस्थिति उपयुक्त होला सोको यकीन गरी छनौट गरेर मात्र बोलाउने ।
४	वस्तु बजार सेवालाई सहयोग गर्ने विभिन्न बजार समितिका प्रतिनिधिहरू, वित्तीय सेवा प्रदान गर्ने बैंक/बिमा कम्पनी तथा सहकारीका प्रतिनिधिहरू र प्राविधिक सीपसम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धिका लागि कार्य गर्ने सेवा प्रदायक व्यक्ति, संघ वा संस्थाका प्रतिनिधिहरू	बढीमा ५ जनासम्म क्लस्टर विकास प्रक्रिया कुन चरणमा छ र कसको उपस्थिति उपयुक्त होला सोको यकीन गरी छनौट गरेर मात्र बोलाउने ।
५	पालिका तर्फबाटमेयर/अध्यक्ष, कार्यकारी सचिब, सम्बन्धीत वडा अध्यक्षहरु, पशु/कृषि शाखा प्रमुख र रोजगार संयोजक (गोष्ठीको सहजीकरण पालिका तर्फवाटै हुनु पर्छ ।)	बढिमा ६ जनासम्म, किनभने विभिन्न अभ्यासहरू सञ्चालन तथा सहजीकरण गर्नु पर्ने भएकोले ।
६	**अन्य सहभागी:** यस अन्तर्गत विशिष्ट अतिथि, दात्र निकायका प्रतिनिधिएवं पत्रकारहरू समेतलाई आमन्त्रण गर्न सकिन्छ ।	यो कार्यक्रम माछा क्लस्टर विकास समिति र पालिकाबाट माछा क्षेत्रमा गरिएको कामकाजलाई प्रवर्द्धन गर्ने ठूलो मञ्च भएकोले ।

१.३ कार्यक्रम कार्यतालिका (Schedule)

एक दिने कार्यक्रम		
समयतालिका	छलफलका विषयवस्तु	जिम्मेवारी
०८:३१ देखि०९:३० सम्म	सहभागीहरूको दर्ता, सहभागीहरूको वर्गीकरण अनुसारको सिट व्यवस्थापन तथा चिया खाजा	
०९:३१ देखि ११:०० सम्म	सहभागीहरूको परिचय तथा कार्यक्रम उद्घाटन कार्यक्रम (सहभागीहरूको परिचय, कार्यक्रमको उद्देश्य माथि प्रकाश,क्लस्टर विकास प्रतिवेदन प्रस्तुती सुझाव संकलन अनुमोदन एवम् अतिथिहरूको मन्तव्य)	
११:०१ देखि १२:३० सम्म	माछा क्लस्टर विकास समितिको गठन तथा समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकारलाई सुधार सहित अनुमोदन गर्नु।	
१२:३१ देखि १३:३० सम्म	दिनको खाना	
१३:३१ देखि १५:०० सम्म	मश्यौदा गरीएको माछा क्लस्टर विकास समिति परिचालन कार्यविधि प्रस्तुतिकरण र सुझाव संकलन एवम् सुझाव सहित अनुमोदन	
१५:०१ देखि १५:१५ सम्म	हाई टी	
१५:१६ देखि १६:०० सम्म	विभिन्न शुल्कनिर्धारणका लागि अन्तिम सुझाव संकलन र अनुमोदन।	
१६:०१ देखि १६:३० सम्म	कार्यक्रमको विषय वस्तुमाथी सबै तहतपका अनुसारका सहभागीप्रतिनिधिको भनाइ सहित कार्यक्रम अध्यक्षबाट दिनको कार्यक्रम समापन गर्ने।	

१.४ प्रति बहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठी सञ्चालन खर्चको सुक्ष्म अनुमानतालिका

क.स.	विवरणहरू	अनुमानित दर	परिमाण	दिन	रकम रू.	कैफियत
१	चिया नास्ता, दिनको खाना रहाई टी					
२	सहभागीकोयातायात खर्च					
३	मसलन्द					
४	कार्यशाला सञ्चालन सामग्री					
५	कार्यक्रमसंचालका लागि हल भाडा					
६	सहभागीहरूको दैनिक भ्रमण भत्ता					
७	अन्य सामग्री (ब्यानर, पानी,)					
८	कार्यशालासंयोजक भत्ता					
९	कार्यशालासहयोगी भत्ता					
१०	कार्यपत्र प्रस्तुतीकरण तथा प्रिन्टीङ					
११	कार्यशाला सहजकर्ता (बहिरी व्यक्ति)					
१२	प्रतिवेदन लेखन					
	कूल योग					
	प्रति सहभागी खर्च					

अनुसूची ७

(कार्यविधिको दफा १६ संग सम्बन्धीत)

माछा क्लस्टर विकासका लागि वार्षिकयोजना तर्जुमा फारम (नमूना)

डाक्नेश्वरी नगरपालिका

माछा क्लस्टर विकास सम्बन्धीत क्रियाकलाप तथाशिर्षकहरु	आ.ब. २०...।.... को वार्षिक लक्ष्य तथा बजेट								कैफियत
	इकाई	भौतिक परिमाण	भार	जम्मा बजेट रु. लाखमा	बजेटमा बिभिन्न सहभागीता रु. लाखमा				
					लाभग्राहीको लगानी रकम रु.	माछा क्लस्टर विकास समितिबाट रकम रु.	पालिकाबाट रकम रु.	अन्य निकायबाटरकम रु.	
१. माछाको उत्पादकत्व वृद्धिसंग सम्बन्धीतक्रियाकलापहरु									
१.१ माछा उत्पादन तथा संकलन सम्बन्धीत क्षमता विकासतालिम									
१.२ माछा उत्पादनका नयाँ प्रविधि प्रदर्शन एवम्प्रवर्धन (पालिका भित्रका कुनै एक किसानले प्रथम प्रयोगमा ल्याउन चाहेका आधुनिकमेशिन उपकरणहरु)									
१.३ सिंचाई सुविधा (नहर/कुलो, बोरिङ, इनार, विजुलि पोल तथा वाईरीङ)									
१.४ सिंचाई सुविधा सम्बन्धी मेसीन उपकरणप्रवर्धन (मोटर, पम्पीङ सेट, पानी डेलिभरी पाईप आदी)									
१.५ नयाँ र आधुनिक पोखरी प्रवर्धन, बायोफ्ल्कसिस्टम जडान, Recirculating Aquaculture System (RAS) जडान									
१.६ पोखरी वा माछा पालनको बिमा शुल्क									
२. भुरा आपुर्ति सुधार सम्बन्धीत क्रियाकलापहरु									
२.१ हैचरी आधुनिकिकरण तथा नयाँ हैचरी स्थापना									
२.२ उन्नत जातका माछा माउ									
२.३ हैचरी संचालनका लागि सिंचाई सुविधा (बोरिङ, इनार, विजुलि पोल तथा वाईरीङ)									
२.४ भुरा ढुवानिका लागि Aeration सुविधा सहितकोसवारी साधन									
३. माछा मार्ने/संकलन सुधार सम्बन्धीतक्रियाकलापहरु									

३.१ माछा संकलनका लागि जाल (हाते एवम्महाजाल)									
३.२पानीमा पश्ने सुट एवम् जुत्ता सेट									
३.३ Aeration सुविधा सहितको माछा ढुवानिका लागिसवारी साधन									
३.४ जिउँदो माछा संकलन गरी राख्न वा श्रेणीनिर्धारणका लागि माछा संकलन केन्द्र निर्माण									
४. माछाको बजार सुधार सम्बन्धीत क्रियाकलापहरु									
४.१ Aeration सुविधा सहितको माछा ढुवानिका लागिसवारी साधन प्रवर्धन									
४.२ जिउँदो माछा संकलन केन्द्र निर्माण									
४.३ स्वच्क्ष र अधुनिक माछा पसल प्रवर्धन									
४.४ माछा विक्रीका लागि मोवाईल पसलप्रवर्धन									
४.५ माछा विक्री प्रवर्धनका लागि माछा मेलामहोत्सव									
५. माछा क्लस्टरमा सेवा सुधार सम्बन्धीतक्रियाकलापहरु									
५.१ पालिका स्तरीय माछा सम्बद्धबहुसरोकारवालाहरुको गोष्ठी संचालन									
५.२ पानी तथा माटो परीक्षणका लागि टुलकिट प्रवर्धन									
५.३ माछा प्राविधिकको तलब तथा माछा समूहपरिचानल									
५.४ माछा रोग परीक्षणका लागि प्रयोगशालानिर्माण									
५.५ दैवि प्रकोप तथा राहत सम्बन्धीतक्रियाकलाप									
५.६ व्यवसाय सम्बन्ध विकास सम्बन्धीतक्रियाकलप									
५.६ सहयोगी बैक तथा वित्तीय संस्थालाई निक्षेप कर्जा सुरक्षण समितिसंग सम्बन्ध विकास संग सम्बन्धीत क्रियाकलाप									
५.५ माछा क्लस्टर विकास समितिकोबैठक तथासंचालन									
जम्मा बजेट रु.	-								

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि सुझाव:- सर्व प्रथम माछा उत्पादक समूहहरुको छुट्टा छुटै छलफलबाट बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी क्रियाकलापहरु संकलन गर्ने । त्यस पछी भुरा उत्पादक, सेवा प्रदायकर माछा व्यापारीहरुबाट छुट्टा छुटै क्रियाकलाप संकलन गर्ने । यसरी संकलित कार्यक्रमहरुको छोटो सूची तयार गरी पालिका स्तरीय बहुसरोकारवाला गोष्ठीबाट अनुमोदन गर्ने । अनुमोदीत कार्यक्रमहरुमाथी समितिको बैठकबाट पारीत गरी अन्तिम स्वीकृतीका लागि पालिका परिषदमा पेश गर्ने ।

अनुसूची ६

(कार्यविधिको दफा १७ संग सम्बन्धीत)

बैक तथा वित्तीय संस्थामा ऋणको लागि सिफारिस(नमूना)

कृषि कर्जा सिफारिसका लागि पत्रको ढाँचा

मिति:- ....../...../.....

श्री प्रवन्धकज्यु

....................बैंक/सहकारी

शाखा /कार्यालय ....

विषय :सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा सिफारिस सम्बन्धमा।

महोदय्,

माछा क्लस्टर विकास समिती डाक्नेश्वरी नगरपालिका अन्तर्गत विगत २०७७।००।०० देखि माछा विकासका लागि सबै वडामा कार्य गर्दै आएको व्यहोरा अवगत गराउँदछौं । यस समितिले माछा क्लस्टरप्रबर्द्धनका माध्यमबाट ग्रामीण कृषकहरुको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले नगरपालिकामा आवद्ध कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि, बजारमा पहुँचका लागि सहजीकरण तथा स्थानीय स्तरमै सुलभ मूल्यमा सहज वित्तीय सेवाको पहुँचमा सहजीकरण लगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरु सचालन गर्दै आइरहेको छ ।

सो सन्दर्भमा,यस समितिको सहजीकरणमा .... जिल्ला, ...नगरपालिका- वडा ....मामाछा पालन गर्दै आएकाश्री ....माछा उत्पादक किसान समूहसंग सम्बद्धदेहाएका सदस्यहरुलाईबैंकको मापदण्ड तथा नियमानुसार सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा प्रदान गरी सहयोग गरिदिनुहुनका लागिसिफारिश साथ अनुरोध गर्दछौं। साथै सिफारिस गरीएकोकिसानहरुको लगानि मार्गचित्र पनि यसै पत्र साथ संलग्न छ ।

....

उप समिति संयोजक

बोधार्थ :

श्रीडाक्नेश्वरीनगरपालिकाको कार्यालय

सप्तरी, प्रदेश नं २

श्री .... [illegible] नगरपालिका

लगानि मार्ग चित्र			[illegible] प्रथम बर्षमा			पानी सुविधा सहित दोश्रो बर्षमा			न्युनतम acration र पानी सुविधासहित तेश्रो बर्षमा		
क्र.स.	विवरण	इकाई	परिमाण	रकम/इकाई	जम्मा	परिमाण	रकम/इकाई	जम्मा	परिमाण	रकम/इकाई	जम्मा
१	जग्गाकोविवरण	हेक्टर									
२	चालु खर्च		सिल्भर/विगहेड/भाकुर४५% र रहु तथा कमन ५५ %								
क	ज्याला तथासुरक्षा	व्यत्ति									
ख	पोखरीसरसफाई र व्यवस्थापन	पटक									
ग	चुना	किलो									
घ	गोवर मल (टैक्टर टेलर)	टेलर									
ङ	युरीया	किलो									
च	डि.ए.पी.	किलो									
छ	भुरा (औलासाईज १०० ग्राम)	संख्या									
ज	भुराढुवानी	रु.									
झ	घरमावनाएको दाना	किलो									
ञ	पैलेट दाना	किलो									
ट	औषधी तथाप्राविधिक सेवा	रु.									
ठ	समग्रव्यवस्थापन	रु.									
ड	अन्यखर्चहरु	रु.									
चालु खर्चको जम्मा		रु.									
३	पुँजीगतखर्च अनुमान										
क	एरिएटर वाल्लोवर	रु.									
ख	बोरिङ/मोटर सेट	रु.									
ग	अन्य मेसिनउपकरण खरिद	रु.									
पुँजीगत खर्चको जम्मा											
४	अप्रत्यक्ष खर्च अनुमान										
क	सानोनर्सरी संचालन खर्च	रु.									
ख	पोखरी भाडातथा विजुली खर्च	रु.									
अप्रत्यक्ष खर्चको जम्मा											
५	कूल व्यावसायिक लगानी										
६	वैंक ऋण तथा व्याज	रु.									
७	ह्रासकट्टी	रु.									
८	कूल उत्पादन खर्च	रु.									
९	औपत माछाउत्पादन	किलो									
१०	प्रति किलोउत्पादन लागत	रु.									
११	किसानलेपाउने विक्रीमूल्य	रु.									
१२	आय अनुमान										
क	विक्रीबाट आम्दानी	रु.									
ख	चालु खर्चकोजम्मा	रु.									
ग	सालाखाला नाफा (क-ख)	रु.									
घ	अप्रत्यक्ष खर्च	रु.									
ङ	ह्रासकट्टी	रु.									
च	कर र व्याज तिर्नुअधिको नाफा (ग-(घ+ङ))	रु.									
छ	व्याज खर्च	रु.									
ज	कर तिर्नु अधिको नाफा (च-छ)	रु.									
झ	कर योग्य नाफा	रु.									
ञ	अनुमानित कर	रु.									
ट	सद्ध नाफा	रु.									
ठ	जोडिएको नाफा	रु.									
१३	लगानिमाप्रतिफल ROI	प्रतिशत									
१४	उत्पादकत्ववृद्धी (टन प्रती हेक्टर)	टन									

अनुसूची ९

(कार्यविधिको दफा १८ संग सम्बन्धीत)

माछा क्लस्टर परिचालकको कार्यक्षेत्र, सर्तहरु एवम्भर्ना प्रक्रिया

डाक्नेश्वरीनगरपालिका

१. भर्ना प्रक्रिया :- माछा क्लस्टर परिचालकको भर्ना पालिकाको कार्यालयले तोके अनुसारको सेवा करारको भर्ना प्रक्रिया अनुसार हुनेछ। यदि दात्र निकायको सहयोग भए दात्र निकायले तोके अनुसार हुनेछ।

२. पद :- माछा क्लस्टर परिचालक

३.पद संख्या :-प्रति ३०० जना माछा किसानहरु सम्मका लागि एक जना

४.कार्य अबधी :-कम्तीमा एक वर्ष

५.कार्यस्थल :-नगरपालिकाको कार्यालय र माछा क्लस्टरहरु

६.सुपरिवेक्षक :-माछा क्लस्टर अनुगमन तथा योजना तर्जुमा उप समितिको सचिब

७.सम्झौताको प्रकार :-सेवा करार। सन्तोषजनक कार्य सम्पादन भएको आधारमा समितिले कार्य अवधिथप गर्न पालिका लाई सिफारिस गर्न सक्नेछ।

८. परिचालकको लैङिक अवस्था: महिला मात्र

९. भूमिका र कार्यको उद्देश्य:

माछा क्लस्टर परिचालकउप समितिको सचिब मातहतमा पालिका भित्रमाछा क्लस्टर विकाससंग सम्बन्धीतव्यावसायिक कार्यहरूको योजना बनाउने,वित्तीय शिक्षा तथा व्यावसायिक ज्ञान तालिम संचालन,कार्यान्वयन तथा अनुगमन, सुचना संकलन तथा प्रविष्टी गर्ने,प्राविधिक मार्गदर्शन एवम् अन्य आबश्यक सहयोग प्रदान गर्ने कार्य गर्नेछ। उनिमाछा सम्बद्ध सबै सरोकारवाला, क्लस्टर विकास समिति र पालिका विच समन्वय र सहकार्यको वातावरणलाई प्रवर्धनगर्नेछ।

१०. माछा क्लस्टर परिचालकको अन्य काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी:

क. माछा उत्पादक किसानहरुको पहिचान,समूह गठन एवम् परिचालन गर्न र क्लस्टर विकासका लागि बजार आवश्यकताहरू पूरा गर्न निजी क्षेत्रको साझेदारीमा समग्र माछा क्षेत्र विकासको लागि महत्वपूर्ण अवरोधहरू सम्बोधन गर्ने साथै उपयुक्त लगानिका क्षेत्रहरु पहिचान गर्ने।

ख. माछा किसानहरुकोवित्तीय शाक्षरता र व्यावसायिक ज्ञान अभिवृद्धिका लागि वित्तीय शिक्षा तथा व्यावसायिक ज्ञान तालिम संचालन गर्ने।

ग. वित्तीय पहुँच वृद्धि गर्नका लागि आवश्यक कार्यहरु जस्तै व्यवसायिक ऋण तथा बिमामा पहुँच वृद्धि आदी।

घ. नियमितरुपमा माछा किसानहरुको"किसान डयरी अध्यावधि" गर्ने तथा सुचना संकलन एवम् नगरपालिकाले तोकेको सुचना प्रणालिमा प्रविष्ठी गर्ने।

ङ. किसानर निजी सेवा प्रदायकहरू सहितलाईमाछा उत्पादन संग सम्वन्धीत उत्पादन / उत्पादन इतरसँग सम्बन्धीत पक्षहरूमा तालिमहरुको आयोजन गर्ने। किसान, किसान समूह, सहकारी र माछा व्यवसाय सहयोग लाई टेवा दिने सेवाहरू सञ्चालन गर्न प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने।

च. बजार माग अनुसारको उत्पादन लक्ष्यहरू पूरा गर्न गुणस्तरीय भुरातथा अन्य सामग्रिहरुको आपूर्ति सुनिश्चित गर्न निजी क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने।

छ. नगरपालिका स्तरका माछा प्रविधिक सेवा प्रदायकहरुबाट माछा उत्पादन समूहमा गुणस्तरीय प्राविधिक सेवाहरू प्रदान गर्न आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्ने।

ज. निजी क्षेत्र / व्यापारीहरूको माग अनुसारको गुणस्तर तथा उत्पादन लक्ष्य हासिल गर्न क्लस्टरमा बजारोन्मुख माछा उत्पादन योजना विकासको लागि उत्पादक किसान समूहहरुलाई सहयोग गर्ने ।

झ. बजार आवश्यकताहरू पूरा गर्नको लागि संकलक र माछा व्यवसायीहरूलाई प्रत्यक्ष सहकार्य निर्माण गरि व्यवस्थित गर्ने र माछा सम्बद्ध सबै कर्ताहरूबीचको सम्बन्ध बढाउन वित्तीय र प्राविधिक सेवा सुदृढ गर्ने

ञ. वि२वि/वि२एस संचालनको माध्यमले वस्तुगत तथा व्यावसयियक सेवा सम्झौता गराउनसहजीकरण गर्ने ।

ट. उत्पादक समूहहरूलाई उत्पादन सामग्रीहरुको सामूहिक खरिदएवम् उत्पादीत माछाको सामूहिकबिक्रीको अभ्यास गर्न सहयोग गर्ने साथै माछा संकलन केन्द्रको संचालनको लागि सहयोग र समर्थन गर्ने ।

ठ. पालिक स्तरी माछा सम्बद्ध बहुसरोकारवालाहरुको कार्याशाला गोष्ठी संचलन गर्ने ।

ड. माछा क्लस्टर विकासका लागि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको मश्यौदा तर्जुमा गरी उप समितिमा पेश गर्ने र पालिकाले स्वीकृत कार्यक्रमहरु संचालन गरी निर्दिष्ठ खाकामा प्रतिवेदन उप समितिमा पेश गर्ने ।

ढ. माछाक्लस्टर विकाससंग सम्बन्धीत सबै गतिविधिहरूको प्रभावकारी अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न आवश्यक सुचना संकलनगर्ने साथै क्लस्टर विकास प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

ण. ज्ञानव्यवस्थापनकालागि शिकाईहरू, राम्रो अभ्यासहरूर केसहरूको अध्ययन गरी अभिलेख राख्ने ।

त. नगरपालिकाकोनिर्धारित ढाँचामा माछा कलस्टरु अनुगमन तथा योजना तर्जुमा उप समिति सचिबलाई नियमितरुपमा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

थ. उप समितिको सचिब एवम्संयोजकबाट निर्देशित अन्य गतिविधिहरू गर्ने गराउने ।

११. शैक्षिक योग्यता, क्षमता र कार्य अनुभव

क. मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाटकक्षा १२ सम्मको शैक्षिक योग्यता भएको अथवाबजारोन्मुख कृषि व्यावसायिकरणक्षेत्रको कम्तिमा १बर्षको अनुभवरहेको ।

ख. अंग्रेजी र नेपाली दुबैभाषामा राम्रो बोल्ने र लेख्न सक्ने, प्रतिवेदन लेखन र कम्प्युटर सीप भएको ।

ग. कुनै सवारी साधन चलाउने सिप भएको जस्तै साईकल वामोटर साईकल ।

१२. प्राथमिकता दिइनेछः- उद्यम विकास सहजकर्ता, बजारीकरण, बजार सम्बन्ध विकास एवम् माछाक्षेत्रको बजार विस्तार सम्बन्धीगतिविधिमा संलग्न र मोटर साईकल चलाउन सक्ने महिला उम्मेदवारहरुलाई विशेष ग्राह्यता दिइनेछ ।

१३. लाभ र पारिश्रमिकः

क. कूल वार्षिक १३ महिनाको पारिश्रमिक ने.रु. २९२५००।- हुनेछ (मासिक ने.रु.२२५००।-)

ख. बीमा, मेडिकल भत्ता रPF आदिको सुविधा पाउने छैन ।

ग. मासिक तलबमा प्रचलित कानुन अनुसारको कर लागू हुनेछ।यात्रा र दैनिक भ्रमण भत्ता प्रचलित पालिकको नियम बमोजिम हुनेछ ।

घ. तबलवृद्धि रबिदाको प्रक्रिया पालिकाले तोकेको कर्मचारी नीति र नियम बमोजिम हुनेछ।

१४. पर्यवेक्षण र प्रशासनिक नियन्त्रणः

माछा क्लस्टर परिचालककोविदा तथाभ्रमण आवेदनको सिफारिस रकार्य प्रदर्शनको मूल्याङकन आदि प्रशासनिक रूपमा माछा क्लस्टरअनुगमन तथा योजना तर्जुमाउप समितिको सचिबले गर्नेछ । उनी प्राविधिक रूपमा माछा क्लस्टर विकास समिति प्रति उत्तरदायी हुनेछ।